ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէճմուէսի 20 ղուրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Փօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչին

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 Բարա

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԷԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՖԻՆԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչին

1 վէ 2 վէ 3իւնճի սահիֆէյէ 5 ղր
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումի սարրաֆլըգլար այրը.
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . 6 ղրշ
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչին իլանաթն այրը բազարլըգ օլուր։
Մէքթուպը նաշիրայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

30 Բարա

Խուրբէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսքի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ —Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին ջոսխի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԸՍԸՐ

Գօնֆէրանս ճումաա կիւնիւ խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինին գօնագընտա իճթիմա էտէճէք իտի իսէ տէ, պիլճիւմլէ ալալար հազըր օլտուգլարը հալտէ իքինճի Օսմանլը մուրախխասը Ասիմ բաշա հազրէթլէրի պիրտէն պիրէ նամիզաճ օլտուղունտան, խարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի քէյֆիյէթի սէֆիրլէրէ թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

Իճթիմաը մէզքիւր ճումաա իրթէսի կիւնիւ Իթալիա սէֆարէթխանէսինտէ վուգու պուլուպ, պունտա խայլը մուհիմմ մատտէլէր իլէ իշթիղալ օլունմուշ տըր Սաիտ բաշա հազրէթլէրի Մըսըրա կէօնտէրիլէճէք Օսմանլը ասաքիրը հագգընտա բէք չօգ իզահաթ վէ գանաաթպախշ խայլըճա մէվատտ սէրտ ու իֆատէ էյլէմիշ տիր։

Ասաքիրը մէրգումէնին միգտարը 5000 օլմագ իւզրէ գարարլաշտըրըլտըղը շայի օլմուշ տըր։

Իշպու իճթիմատա, Արապի բաշանըն ասի իլան իտիլմէսի հագգընտա ինկիլթէրրա սէֆարէթինին թէքլիֆի տախի թահթը միւզաքէրէյէ ալընմըշ տըր։

Բէնճէշէնպից կիւնիւ սէֆարէթ պաշ թէրճէմանլարը Պապը Ալիյէ կիտիպ, Պապը Ալինին գօնֆէրանս հագգընտաքի միւլահազէլէրէ ճէվապլըյէսի հագգընտա պազը իզահաթ իսթէմիշ օլտուգլարընտան, իշպու իճթիմատա իզահաթը մաթլուպէ իթա օլունմուշ տըր։

—

Մէճիտիյէ Նումէրօ վէ Մէսուտէ Թէվֆիք Նամ վափօրլար· պէշ պաթարխա Թօփու, իքի պէօյիւք սիւվարիյի վէ Թօբճու վէ իսթիհքեամ նէֆէրաթընը համիլէն վէ տուն ագշամ Մըսըրա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Սէլանիքթէն ասքէր ալմագ իւզրէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէն վափօրլար չէհրը մէզքիւրէ ծէթիշմիշլէր վէ ասքէր տախի հազըր իմիշ իսէ տէ, հէնուզ պինմէք էմրի վէրիլմէմիշ տիր։

Մըսըրա կէօնտէրիլէճէք ասքէրին լէվազըմաթընա միւթէալլիգ գօնթրաթօլարըն հէնուզ հիչ պիրի իմզա իտիլմէմիշ տիր։ Մըսըրա ասքէր սէվգ իտէճէք օլան Պօսթէվ վափօրընըն գազանը եօլտա պօզուլմուշ օլմասը իլէ կէրիյէ տէօնմէյէ մէճպուր օլմուշ, վէ եէրինէ Գօսօվիյէ Նամ վափօր Թաեին գըլընմըշ տըր։

Էտիրնէտէ պուլունան իւչ ալայ բիյատէյէ տախի, իքինճի Թէրթիպ օլարագ Մըսըրա սէվգ օլունաճագ. ասքէր իլէ պիրլիքտէ կիթմէք իչին էմրէ միւնթազըր օլմալարը թէպլիղ գըլընմըշ տըր։

Բէզգալիք իշխուլունտըղընէ կէօրէ, Մըսըրա սէվգ օլունաճագ թապուրլարտան պազըլարը ինթիյաթ օլարագ. նիզամիյէ պուլունտուրուլաճագ վէ հիճը իգթիզատէ ծթապան Մըսըրա իզամ գըլընաճագ տըր։

—

Ասիմ բաշա հազրէթլէրինին Մըսըրա ազիմէթ իտէճէկինի Սըրավուլ աղասը Նագլէն խապէր վէրիլ։ Տիկէր պիր ըիվայէթէ կէօրէ, Սէրվէր բաշա հազրէթլէրինին գօմիսէրլիք մէմուրիյէթիյլէ Մըսըրա ազիմէթ իտէճէք տիր։

—

Մըսըրտա գարըշըգլըգլար վէ ինկիլթէրրա Թարաֆընտան Թէճավուզլար պէրտէվամ օլտուղընը պու սապահքի վ-էր մաքթթէէսիւֆ պէեան իտէեօր։

—

Մըսըր հէյէթը Նուզզարը աթիտէքի պէյաննամէյի Նէշր իթմէքտէ տիր քի, պու պէյաննամէնին պաշընտա Գուրանտան մուխրէճ աթիտէքի ֆգրա տախի միւնտէրիճ տիր։

«Ճէնապը Հագգ իլէ Բէյղամպէրինէ գարշը մուհարէպէ իտէնլէր վէ չիգագ ու նիֆագ Թօխումը սաչանլար՝ խատմէ Թէէտիպ օլունաճագլար, վէ եա խաչա կէրիլէճէքլէր, վէ եախօտ էլլէրիլէ այագլարը քէսիլէճէք վէ եա Նէֆի օլունաճագլար տըր։ Պու ճէզալարա տիւնեայ օլունտա էէր նիզիլիութէ բէզիլ վէ պէտնամ օլուազատան մաատա ախրէթտէ էպէտ իւլ էպէտ միւճազաթտ կէրիֆթար օլաճագլար տըր։ Մումինլէ՛ր (հաւատացեալք), Հագգ Թաալանըն Բէյղամպէրինին, վէ սիզին իւզէրինիզէ իճրայի հիւքիւմէթ իտէնլէրին էվամիրինէ իթթիպա վէ իթաաթ իտինիզ. օ քի պանա իթաաթ իտէր, պանա տա իթաաթ իտէր. օ քի էմրին իւլ ամիրինէ իթաաթ իտէր, պանա տա իթաաթ իտէր, օ քի պանա իթաաթ իթմէզ ճէնապը Ալլահա տա իթաաթ իթմէզ. օ քի էմրին իւլ ամիրինէ իթաաթ իթմէզ պանա տա իթաաթ իթմէզ։»

Պու մուգատտէս այէթլէրտէն սօնրա մէզքիւր պէյաննամէ պէր վէճհի աթի տէվամ իտէյօր.

«Մէճլիս՝ Արապի բաշանըն իճրա իթթիկի մուամէլաթ իւզէրինէ, մուամէլաթը մէզքիւրէտէն նէչէթ իտէն իչլէրին հալ ու նէթայիճի նէ օլաճաղընը իլմ ու պէյան իթմէքի միւնասիպ կէօրմիւշ տիր։ Արապի բաշանըն պիլճիւմլէ մուամէլաթը, վէ Խըտիվ հազրէթլէրինին՝ բաշայի մէրգումը ուղըաշտըրմագ վէ եա Թագըպին իթմէք վէ եախօտ նիյաթընտան վազ կէչիրմէկէ գանդըրմագ իչին իթթիխազ իթթիկի Թէտապիրը աչըքտար տըրլար։ Համթա Արապի բաշանըն հէրս իթթիկի պիլճիւմլէ գօրգուլարը տէֆ ու րէֆ իթմէք իչին Բաշիգ բաշա՝ Խըտիվ հազրէթլէրինէ արզ իթթիկի բըրօկրամըն Թարիխինէ գատար գուհուրա կէլէն վուգուաթը զիմէտխալ պուլունմամագլա մէյտուլ օլան քէսան իչին Խըտիվը մուշարիլէյհտէն աֆվը ումումի իսթիհսալընէ մուվաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, հայֆա քի պիւթիւն պու չէյլէր պիհուտէյէ կիթմիշլէր տիր։

«Մատամ քի օ Թարիխտէն պէրու Աննէս Արապի բաշա աթիտէքի մուամէլաթտա պուլունմուշ տըր.— Խանի ասաքիրի պէրաապէր ալարագ Գափրտուրա չէքիլմիշ, էմիրլէրէ պէքլէմէքսիզին իսքէնտէրիյէ իսթիհքեամաթընը Թէրք իթմիշ, տէմիր եօլ, բօսթա վէ Թէլէկրաֆ եօլլարընը քէսմիշ, վէ Խըտիվ հազրէթլէրինէ, Նուզզարա վէ ումում էհալիյէ պէօյիւք զարար վէրմէքմէյլէ իսքէնտէրիյէյէ ազամ Մահմուտիյէ գանալընըն սույընը գաթ իթմիշ, վէ փալթանլարընա ավտէթ իթմէք իսթէյէն իսքէնտէրիյէ միւլթէճիլէրինին եօլընա էնկէլլէր գօյմուշ, վէ Խըտիվ հազրէթլէրինին էմրինէ իթաաթ իտէրէք իսքէնտէրիյէյէ ավտէթ իթմէմիշ, վէ Նէչը իթթիկի պէեաննամէլէրտէ, Խըտիվ հազրէթլէրի իսքէնտէրիյէ չէհրինի ինկիլիզլէրէ Թէսլիմ իթմիշ վէ հէյէթը Նուզզարը մահլուս էյլէմիշ տիր տէմիշ, վէ քէյֆը մանէչա պիր չօգ միւտիրլէր ալլ խարուպ էենիտէն Թային իթմիշ.— պիւթիւն պու մուամէլաթ էմին իւլմիւնին վէքիլի օլան Խըտիվ հազրէթլէրի ալէյհինէ ասիլիք մուամէլաթը օլտուղընտան, էմրալի մուճիպինճէ Արապի բաշանըն այլընէ հիւքմ օլունմուշ տըր։

«Բէզա մատամ քի Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրի՝ Խըտիվ հազրէթլէրիյլէ հէյէթը Նուզզարընըն հուզուրընտա պէյան իթմիշ տիր քի, ամիրալ Սէր Պօշամ Սէյմուրտան ալտըղը մալումաթա կէօրէ, ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի Պապը Ալի իլէ հիւքիւմէթը Մըսըրիյէյէ գարշը պիրհըսալյաթը մուխաֆազամ քեարանէ պուլունմագտա տըր, մատամ քի իսթիհքեամաթըն թօբթութուլմասը վէ Թախրիպի Թարաֆը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն վէրիլէն էմր խիլաֆընա օլարագ Արապի բաշանըն էմրի մուճիպինճէ ամէլիյաթը իճրա օլունմագտա օլան իսթիհքեամաթ Թարաֆընտան ինկիլիզ տօնանմասընըն Թէճավուզ իտիլմէսինտէն նէչէթ իթմիշ տիր, մատամ քի ամիրալ Սէյմուր Թարզիյէի քեաֆիյէ աթզ իթմիշ օլտուղընտան, էկէր Խըտիվին հիւքիւմէթի միւլթի վէ սատըգ ասաքիրէ մալիք իսէ իսքէնտէրիյէ չէհրի իլէ իսթիհքեամաթը Թէսլիմէ հազըր օլտուղունու, վէ համթա պազը մէվագի արզը իթաաթ իթմիշ օլան Մըսըր ասաքիրինին եէտը իտարէսինէ Թէվտի իտիլմէսինի պէեան իթմիշ, վէ մատամ քի Պապը Ալի Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն ֆէրմանը Օսմանլը եագընտա կէլիպ Թէքմիլ իւքէնտէրիյէ իչղալ իտէճէք, վէ մատամ քի ամիրալ Սէյմուր՝ յուլիս 26 Թարիխլիլէ Խըտիվէ կէօնտէրտիկի պիր մէքթուպտա ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին էֆքեարը ու նիյաթը՝ Մըսըրը զապթ իթմէք վէ Մըսըրըն հուգուգը թէյն ու մէզհէպլէրինէ թէգուանման օլմայըպ, անճագ մէմլէքէթտէ ասայիշի իատէ իւզրէ գալէպէ իթմէք արզուսընտա պուլունտուղու աշիքեար պիր սուրէթտէ ալէյհինէ Խըտիվ հազրէթլէրինին Մըսըրլըլարը մուհաֆազա էյլէմէք օլտուղընը պէեան էյլէմիշ, —պիւթիւն պու ֆըրգալարտան անլաշըլըյոր քի, էօ րէ, Խըտիվ հազրէթլէրի՝ նէ իւքէնտէրիյէ ինկիլիզլէրէ Թէսլիմ իթմիշ վէ նէ տէ Թէսլիմ իթմէյէ նիյէթինտէ պուլունմուշ, վէ ինկիլիզ հիւքիւմէթի մէմլէքէթի մէզքիւրէյի զապթ իթմէք նիյէթինտէ պուլունմամըշ, վէ Խըտիվ հազրէթլէրինին» Թարիխլի մէքթուպտա Նիյաթ...

(մնացեալը գալ. թիւով)

[Col. 4 continues:] րէթլէրի պիզի Մահզուս էյլէմիշ, յալանգ պիլաքս աայիխինի պազը մուհաֆազաէ էտէնէ հալտէ, Թարիխինէ քէմալը ղայրէթ ու հիմմէթլէ չալըշմագտա օլտուղըն կեօրէ պրակթիքա Թարաֆըն իւզրէ։

«Արապի բաշանըն միւթէֆէքքէր օլտուղը զամիմէ օլմագ իւզրէ մէմլէքէթին ինթիզամը իխթիլալա պիրաքըլըպ իթմիշ իքէն Թէսլիմ ըրազլըքտ միւրաճաաթ էտէն վէ Նէչը իթթիկի պէեաննամէլէրտէ Թարաֆէ մէշզու վէ Թէսիշ գարարլար վէրիլմէսի ըստը պուլունմուշ տիր։ —Պու Թէհլիքէլի իխթիլալը օլունճա (Մըսըր) պէօյիւք ֆէնալըգլարը մուճիպ օլաճագլար։ —Պիզէ վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, Տէրսաատէթտէ Թէճմիւ իտէն գօնֆէրանս հուզուրը հիւքիւմէթը ալթանամէ Սէնիյէնին պազը Մըսըր խիտիվիյէթինէ մուհաֆազասընա վէ իսեանըն մէյտանա կէթիրմէքտէ գարար վէրմիշ տիր։ —Բէզա Պապը Ալի՝ պու մաաշաթ վէ ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրինին մասլահաթըն ասաքիրի Օսմանիյէ կէօնտէրիլէճէք մէմլէքէթի մէզքիւրէյէ իթմիշ տիր։ Օ հալտէ Արապի բաշա իլէ օնա տապի օլանլար հաքքընտա նէշր իտէն օլունաճագ Թարաֆէ ... Թէկմիլ Թէչքիլաթը իթթիհազ իթմէք միւնասիպ կէօրիւլմիւշ տիր։ Օ հալտէ իշպու պէյաննամէնին նէշրի իլէ, Շիմտի ճէնապը Հագգա, Բէյղամպէրինէ վէ ամիրլէրինէ իթաաթ իթմէք իթթիհատը պուլունմագ վէ պու մուհաֆազաթ ու նէթիճէ չըգմասը քէսմէսինէ Թէսիրլի պուլունմագ վէ Թէճմիւ վէ իսեանը մէյտանա կէթիրմէյէ իթիպար օլունմասը իթթիհազ իթմիշ տիր։ Օ հալտէ իշպու պէյաննամէյի իլան իթմէք իթիպարը Մըսըրլըլարը միւթէֆէքքէր Թէսիլ պիլմէքլէ մէմլէքէթին ասայիշ վէ ինթիզամըն Թէմին իթմէք իչին Թէքէլլուֆ խահիշ Թէմալի վէ ինկիլիզ հիւքիւմէթինին Մըսըր իշլէրինտէ Թէճավուզ էթմէքսիզին Թարաֆը մէշզու վէ ումում ումումի վատի վէ ըրզ նամուսլարընը մուհաֆազա իթմէք պու գարարը Նիլ իրմաղընըն վէ գանալընըն չէհրինտէ ըրազլըգ ու ասայիշ Թէսիս իթմէքլէ էմին վէ մուշարիլէյհին Թարաֆընտան պիր չօգ Թէօլէր մուամէլէ պուլունմագ իչին Թէմին պիլմէքլէ մէվագիֆ իչին Թէկզիպ ու Թէհզիր իթմէքտէ տիր։

Իսքէնտէրիյէտէն յուլիս 29 Թարիխլիյէ Թայմս ղազէթէսինէ կէօրէ, Մուհարրէմ Նամ մահալլէ պէօյիւք պիր պարութխանէ իսքիլիզլէր Թարաֆընտան համլա ութմուշ պուլունմուշ. Բիվայէթէ կէօրէ, Արապի բաշա՝ պարութ վէ սայիրէ մէհիմմաթը պարութխանէտէն նագլ էթմիշ տիր։

Բէզա Թայմս այնի Թարիխլէ իսքէնտէրիյէտէն խապէր վէրիյօր։

«Մըսըր Պանգասը իլէ Օսմանլը Պանգասը վէ Գրէտի Լիօնէ պանգալարը իչէ պաշլամըշլար տըր, խանի բօլիչալար աչըգ ու Թէէմին իթմէք իչին գապուլարընը աչմըշլար տըր։»

—

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն կիւն Տէրսաատէթտէ կէլտիկինի խապէր վէրտիկիմիզ Լօնտրա վէ Պէրլին սէֆիրի Մէլքօմ խան չըգան բէնճշէնպից կիւնիւ հուզուրը Շահանէյէ չըգարագ, Թարաֆը հազրէթը Շէհրիյարիտէն հիւսնիւ սուրէթտէ գապուլ պույրուլմուշ տըր։

—Միւհթաճը Թամիր պուլունան պազը սու եօլլարընըն Թամիրի իչին պու քէրրէ իրատէի Շահանէ սատըր պույրուլտուղը կիպի, սուլարըն Թէվզիինէ վուգու պուլան սուի իսթիմալաթըն մէնը վուգուը զըմնընտա տախի Շէհր էմինի Մազհար բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան Թէտապիրը միւքէսսիրէ իթթիխազ պույրուլմուշ վէ սուի հալլէրի Թէպտիլ իթմէյէն պազը սու եօլճուլարը իչտէն էլ չէքտիրիլմիշ տիր։

—

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս քօմբանեասը Թարաֆընտան մախսուսան Բէգլէր օլունան Թէլէկրաֆլար տըր.

Փարիզ 3 օգոստոս

Արապի բաշա Թէսաֆիի օլարագ Թէտարիքեաթը հարպիյէսինլէ մէշղուլ օլուպ, հիւճում Թէսավվուրընտա պուլունմայոր։

Բարիզ 3 օգոստոս

Սիւվէյշ գանալը մէճլիսը խարէսի՝ Մ. տը Լէսէփսին գանալըն պիթարաֆլըգը հագգընտա օլան բրօյէքթօսէքեանէն ստայը իթմիշ օլտըղը բրօթէսթօսընը Թաստիգ իթմիշ տիր։

Իսքէնտէրիյէ 3 օգոստոս

Ինկիլիզլէր՝ պու կիւն Բամլէ գուրպինտէ պուլունան Արապի բաշանըն ասաքիրի իւզէրինէ հիւճում իթմիշլէր տիր։ Մուհարէպէ վախիմ օլուպ հալա տէվամ իթմէքտէ տիր։

Աժանս Բիւրօ

Լօնտրա 3 օգոստոս

Ժէնէրալ Ասթ իլէ Ինկիլիզ ասքէրինին էրքեանը հարպ հէյէթի պու կիւն Մըսըրա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր։ Պու կիւն տախի 3 վափօր 3000 ասքէր իլէ հարէքէթ իթմէք տիր։

Թայմս վէ Տէյլի Նիւզ ղազէթալարը, տէվլէթը Օսմանիյէնին Մըսըրա սէֆէրինէ իշթիրաքը աէհինտէ իթիրազա տէվամ իթմէքտէ տիրլէր։ Մէօնինգ Բօսթ իսէ, տէվլէթը Օսմանիյէնին միւտախալէսի պիլա շարթ գապուլ օլունմալընը Թավսիյէ վէ Արապի բաշանըն ասի իլան օլունմասը շարթընըն էհէմմիյէթէ չայան օլմատըղընը պէյան իտէյօր։

(Իսթիխպարաթ Ժուռնալ տը Բիւլքրէշ)

Լօնտրա 3 օգոստոս

Իսքէնտէրիյէ իլէ Բորսաիտ վէ Սիւվէյշ արասընտա տէնիզ ալթընտան մէմտուտ օլան Թէլէկրաֆ խաթթընըն պու կիւն Թէսլիմ էտիլ օլունմայա պաշլամըշ տըր։

Լօնտրա 3 օգոստոս

Բրէնս Ալպէր Վիքթօր իլէ Ճօրճ Ֆրէտէրիք՝ Տօյչլանտէն սօնրա Պօսֆօրում նամ հարպ սէֆինէսիյլէ Գօս շէհրինէ վասըլ օլմուշլար տըր։

(Տէկեր Մէսէլէ հաքքընտա իշպու 2րտ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ միւրաճաաթ օլունա)

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

Պու կիւնքի Թէլէկրաֆլար սըրասընտա կէօրիւլէճէկի վէճհիլէ, Ինկիլիզլէր կէչէն ճումաա իրթէսի կիւնիւ Բամլէ գուրպինտէ Արապի բաշանըն ասաքիրի իւզէրինէ հիւճում իթմիշլէր, չիմտիյէ պիր մուհարէպէյէ թութուշմուշ օլտուգլարընտան, Արապլար պիլճիւմլէ իւչէրի գարաղօլլարընը Թախլիյէ իթմէյէ մէճպուր օլմուշլար տըր։

Մուախխարէն ալընան պիր հավատիսէ կէօրէ, Արապի բաշանըն օրտուսընտա քիւլլիյէթլի Թէլէֆաթ վագը օլտուղը կիպի, Ինկիլիզլէր միւթէաատտիտ էսիր ալմըշլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տէօրթ Պէրլին ՎԷՐԷՎԻՆՏԱՆ

Տիւնքի բազար կիւնիւ Իւսքիւտարտա Խասքէօյտէ վագը Մէգավուրեան գըզլար մէքթէպինին Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի Լուսինեան Տէր. Տ. Խորէն Սրբազանըն Թահթը րիյասէթինտէ պէօյիւք շէնլիքլէ իճրա օլունմուշ, Կրօնական Խորհրդական Տէր. Տ. Սիմէօն, Ալէֆթճեան Տէր. Տ. Գրիգորիս վէ Իւզմիրլեան Տէր. Տ. Մատթէոս Սրբազանլար իլէ սայիր պազը վարդապետլէր վէ քահանալար վէ պազը միւթէէյյէր զէվաթ վէ ֆամիլեալար վէ պիւքեար ու իւնաս պիր խայլը էհալի հազըր պուլունմուշլար։

Սաաթ 6 պուչուգտա մէքթէպը մէզքիւր միւտիրի վէ մուէսսիսի Մէգավուրեան Մկրտիչ էֆ. մէնէմի բարօթօսունը գըրաաթ իտէրէք գըյմէթլի գէլիմաթ իթմիշ, վէ Բաթրիգ Ալթն. Տ. Տ. Նէրսէս Սրբազան հազրէթլէրինին չաքիրտանա Թէվզի օլունմագ իւզրէ հէտիյէ էթտիկի իրսալ իթմիշ եայլը գըթամլարը եատ ու Թէպրիքեար խուտէրէ, սուրէթը մախսուսէտէ պէյանը Թէշէքքիւր իթմիշ տիր։

Պունու միւթէաագըպէն մէքթէպը մէզքիւրէ մուալլիմլէրինտէն մէզքուր մուսիգի հօճասը Զուհաճեան Տիգրան էֆէնտինին Թահթը գօմանտասընտա օլարագ պազը գըզ չաքիրտան սէֆիլ էլ իլէ բիյանօ Թէրէննիւմ օլունմուշլար վէ պուն Թաղաննիյաթ արաընտա միքէր պազը չաքիրտան տախի Երմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա մուհավէրէլէր (տրամախօսութիւն) իճրա իթմիշլէր տիր։

Պաղէհու չաքիրտանա միւքեաֆաթ օլարագ էնվաի քիթապլար Թէվզի օլունուպ, պու արա րէսմի գըյնէթ օլան Տէր. Տ. Խորէն Սրբազան պիր մէգալէ իրատ իթմիշ վէ խիթամընտա Գաստըքէօյ-Արամեան մէքթէպինին Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմինտէ տախի հազըր պուլունմագ իւզրէ գալգըշ մէզքիւրէյէ հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Տէր. Տ. Խորէն Սրբազանըն սօնրա մէքթէպը մէզքիւրըն պազը չաքիրտանը Երմէնիճէ, Ֆրանսըզճա վէ Ինկիլիզճէ վէ Ռ. Պէրպէրեան վէ Եղիա Տէմիրճիպաշեան (Գրասէր Աստղ) էֆէնտիլէր Երմէնիճէ պիրէր Նութգ իրատ իթմիշլէր կիպի, մէքթէպը մէզքիւր Խնամակալութիւնլէրինտէն Տիկին Մ. Ա. Պիլօրեան տախի պիր մէգալէ մուխասիրէ սէօյլէմիշ, քէօնդի իլէ իչքիրտանա պիրէր չիչէք Թէսլիմ իթմիշ, վէ պուլունու միւթէագըպէն Տէր. Տ. Մըկրեան Հայր՝ գըսա պիր Նութգ իրատ իտէրէք վէ Բասիչճանը մէարիֆպէրվէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին Թէվայուլէ էյամը էօմր ու իգպալլարը իչին տուալար էյլէրէք գըյնէթ խիթամ վէրմիշ տիր։

Բէզալիք տուն Գատըքէօյ Արամեան գըզ վէ էրքէք մէքթէպլէրինին տախի Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի վուգու պուլարագ, պալատէ գըզը օլունտըղը վէճհլէ, Լուսինեան Տէր. Տ. Խորէն Սրբազան օրատա տա իճրայի րիյասէթ իթմիշ վէ Վարչական Խորհուրդ ատէնապէտի Եուսուֆեան Տիգրան վէ Կրթական Խորհրդական Մամիկոնեան Միքայէլ էֆէնտիլէր վէ պազը միւթէէյյէրանը միլլէթ վէ էրքէք վէ գատընտան պիր չօգ էհալի հազըր պուլունմուշլար տըր։

Հօգաբարձութիւն ատէնապէտի Մէլիքեան Գարէգին էֆ. մէքթէպին սէնէվի բարօթօսունը գըրաաթ իթմիւ, Գատըքէօյ էհալիսինէ վէ Թաղ Խորհուրդա վէ մէքթէպ միւտիրի Զաքարեան Գրիգոր էֆ.յէ վէ հօճալարա պէյանը Թէշէքքիւր իթմիշ, վէ Բասիչճանը Թէրագգըբէրվէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին Թէվայուլէ էօմր ու իգպալլարը իչին տուալար իթմիշ տիր։

Պաղէհու գըզ վէ էրքէք չաքիրտանտան պաշքա ալայլարը Թէսմիյէ Եուսուֆեան իլէ Մամիկոնեան էֆէնտիլէր Երմէնիճէ Նութգլար իրատ իթմիշլէր կիպի, Տէր. Տ. Խորէն Սրբազան տախի պիր մէգալէ սէօյլէմիշ, մէքթէպլէր Արամեան մէքթէպինին տախի պիլճիւմլէ մէքթէպլէրէ միւսապիգ օլմասը իճապ իթմէքտէ Թէրագգի վէ մէարիֆին սուրէթը մախսուսէտէ սօնրա Թէվզի իթտիկի Թէպրիքեանի սէվինճ ու մէմնունիյէթ պէեան իթմիշ տիր։

Իշպու բաթրիքլէ մէքթէպը մէզքիւր մուալլիմ հօճասը մէզկիւր Մէրճանեան էֆէնտինին գօմանտասընտա պազը գըզ վէ էրքէք չաքիրտան Թարաֆընտան բիյանօ իւզէրինտէ Թէրէննիւմ օլունմուշ, վէ օ արա չաքիրտանա միւքեաֆաթ օլարագ քիթապլար Թէվզի օլունմուշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՍԸ ՄԻՍԻՐ ՄԻՃԱՖԵՐԱԹԸՆՏԱՆ ԽԻՒԼԱՍԱ

Խարիճիյէ Նազըրը լօրտ Կրանվիլ—

Կէչէն աքշէմկի խըլթիւասընտա Մըսըր մէմալիքի ասայիշի հալտէ վէ թէդաւատիմ վէ սըատէթի հալէ նայիլ կէօրիւնմէքտէ իտի. ֆագաթ փիտուրալ այընտա Հարպիյէ Նազըրընըն (Ցավըլթ բաշանըն) էմրի իլէ պազը զապըթանըն թէպտիլ օլունմասընտան, աաքէրիճէ արպէտալար զուհուրա կէլտի, վէ պունուն նէթիճէսի ոլմաք իւզրէ օլտու քի, Խըտիվ հազրէթլէրի. ֆըրգայի աաքէրիյէյէ գարշը գօյաճագ աաքէրիճէ գուվվէթէ մալիք պուլունմաղըղընտան, քէնտի խագքընտէ նէ չարէ լազըմ վազ օլունմա իտէ անճէրէ իթտաաթ իթթի :

Մըսըր խանանը աաքէրիյէսինին թէֆէքքիւրաթլարընա կիրիշէրէք սիզէ սըզընը վէրմէք իսթէտիմ շու գատարընը զիքր իթմէք քիֆայէթ իտէր քի, մէզքիւր խանանը աաքէրիյէնին արդասընտան մէատիֆտան աաքէրիյէնին արթմասը, գանուն վէ նիզամաթը աաքէրիյէնին պօզուլմասը վէ կէմչէմէսի, վէ Խըտիվ հազրէթլէրինէ; մէճլիսի այանա, վէ շուրա պու չախսալարա գարշը պիր թագըմ հարաքէթը զայըը մէշրու վուգու պուլմասը վուհուրա կէլտիլէր :

Հուքիւմէթ այընտա, իշլէր պիր աղ թաղթըլմըշ խալ թալթասա, վէ հիւքիւմէթը Մէնկէ, էփվէլքիւտէն Ֆրանսա եա Ինկիլթէրրա, վէ եախօտ սաիր պիր տէվլէթ իլէ մուխապէրաթ իճրասընտա պուլունմադըղընտ, իսքէնտէրիյէյէ պիր գօմիսյօն իրսալ իտէտի :

Ոլ վագթ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Մըսըր հազգընտա իթթիֆագ իթէմիշ օլտուղու բօլիթիգասընը, Լօնտրատաքի Օսմանլը սէֆիրինէ իդլաշ իթէտիմ:

Դիւկրնտիւկլէր այըն սօնլարընտա, Մ. կամպէթթա, Ֆրանսա իլէ պիրլէշիպ Մըսըրա մուշթէրէք պիր նօթա իրսալ իթմէքլիյիմիզի թէքլիֆ իթթի :

Կէչէն կիւն մուհթէրէմ տօսթլարըմտան պիրիսի, բարլամէնթօ հուզուրունտա պանա խիթապէն սէօյլէտի քի, էյէր Մ. կամպէթթանըն թէքլիֆինի գապուլ իթսէյ տէրհալ գուվվէթ իսթիմալինէ մէճպուր իթմիշ իտի. չիւնքի հիչ պիր մուշքիլաթ գալմամըշ օլաճագ իտի :

Էկէր Մըսըր հագգընտա տէրհալ սիլահ իսթիմալինէ սավբուլսա, մուշքիլին տէֆինէ նասըլ օլապիլէճէ՞ք մի իտի.ք օլմայաճա՞գ մը իտի.ք, ոլ խուսուստա էֆքեարըմըզա փարդար վար տըր :

Ընճագ Մ. կամպէթթա, պիզէ էօյլէ պիր չէյ թէքլիֆ իթմէյիփ, ֆագաթ իթթիֆագ օլունաճագ հարէքէթին վագթինի վէ թարզընը թային էյլէմէքլիլի.ք աէրալիյէթինի քէնտիսինէ հասր իթմիշ իտի :

Հալպուքի պիր առա ֆարզ իտէլիմ քի, օ եօլտա պիր թէքլիֆի պիզ քէնտի թարաֆըմըզտան մէյտանա գօյսաղ վէ Մ. կամպէթթա տախի անը գապուլ իթսէ :

Ոլ վագթ քէնտիմիզի նէ՞ թարզ պիր մէվգիտէ պուլմուշ օլաճագ իտի.ք :

Արասը իքի իւչ կիւն կէչէր կէչմէզ Մ. կամպէթթա մէմուրիյէթտէն կէրի չէքիլիպ, անըն եէրինէ Մ. Ֆրէյսինէ րէիսի վիւքէլա նասպ օլունտու. վէ Մ. Ֆրէյսինէ, Ֆրանսանըն օլ վագթլար, օ եօլտա պիր հարէքէթէ մէյլի պուլունմադըղընա իթիմամ էյլէմէմէքտէ իտի. վէ պէն տախի, Մ. Ֆրէյսինէնին տօղրու պիր էֆքեարա զահիպ օլմուշ պուլունտուղու զաննընտայըմ :

Պիզիմ եարտըմըմըզ չունտան իպարէթ իտի :

Մըսըր իշլէրի իչին սաիր տէվլէթլէր իլէ մուխապէրէ աչմաղլըղը Մ. կամպէթթայա թէքլիֆ էյլէտիք : Փու թէքլիֆիմիզ, հէմ Մ. Ֆրէյսինէ թարաֆընտան վէ հէմ տէ տիկէր տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլ օլունտու :

Փէյնէլ տուվէլ մէճլիսի պուլունան թէրթիպաթա խալէլ կէթիրմէքսիզին նէ եօլտա հարէքէթ իտիլէպիլէճէյինէ տաիր տէվլէթլէր պէյնինտէ մահրէմանէ մուխապէրաթ վուգու պուլտու վէ պիր գարար տախի վէրիլտի իսէ տէ, Մըսըր վուքէլասընըն տաղլամ պիր հալի պուլունմասընտան, մէզքիւր գարար մէվգիի իճրայէ վազ օլունմատը :

Պատէհու իշլէր տահա զիյատէ տօղըլտը քէօփ իթթիլէր, վէ մայիսին 15նտէ Խարիճիյէ նէզարէթինտէն պիր թէլէկրաֆ աըլտըմ քի, պու թէլէկրաֆտա, Մ. Ֆրէյսինէնին, իսքէնտէրիյէյէ պիր գուվվէթի պահրիյէ իրսալինէ լուզում պուլունտուղունա տէյիլ մի տէյէ Մըսըրտաքի Ֆրանսա գօնսօլօսընա սիվէ էյլէմիշ պուլունտուղը պէյան իտիլմէքտէ իտի :

Լօրտ Լայընս նագըլ քի, պիզ տախի Մըսըրա իքի գըլթա զըրհլը կէօնտէրմէյէ, վէ իսթէրլէր իսէ քէնտիլէրի տախի պիզիմ իլէ պիրլէշմինլէր իչին տիկէր տէվլէթլէրէ տախի իշի պիլտիրմէյէ հազըր պուլունմադայըղ :

Փունուն արդասընտան, Մ. Ֆրէյսինէնին պիր թէլէկրաֆը վարիտ օլտու. պու թէլէկրաֆտա, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրի թարաֆընտան իւչէր գըլթա հարպ սէֆինէսի իրսալ գըլընմասը, վէ արդասընտան իւչէր գըլթա տահա կէօնտէրիլմէսի թէքլիֆ օլունմագտա իտի :

Փու թէքլիֆի գապուլ իտիպ, իւչ գըլթա սէֆինէ կէօնտէրտիք, վէ իսքէնտէրիյէտէ տուրան սէֆինէ կիլէրին մուհաֆազասը իչին Մ. Գուգըսընըն թէքլիֆի իւզէրինէ, արդատան իւչ գըլթա սէֆինէ տահա կէօնտէրտիք :

Ճիմտի, Լօրտ Էֆէնտիլէր, պէնիմ իթիգադըմ չունտան իպարէթ տըր քի, իշլէրին չու հալլիւտ, կէրէք Ինկիլիզ վէ կէրէք սաիր թէպաալար թէհլիքէ թահթընտա պուլունմագտայտըքէն, էյէր Իսքէնտէրիյէյէ հարպ սէֆինէլէրի կէօնտէրմիշ օլմասա իտիք, բէք չէախտօ սիլահլա թապի պուլունմուշ օլաճագ իտիք :

Ցօհամանըն, Խըտիվ հազրէթլէրինէ վէրմիշ օլտուղու մանգումավինէթի տէ պէրթարաֆ իթէլիմ :

Ինկիլիզ թէպաալարընըն հիմայէ էտիլմէսի, պիզիմ իչին պիր վազիֆէյի մուկթէզա օլուպ, պէնիմ իթիգադըմճա, պիզիմ զըրհլըլարըմըզըն իսքէնտէրիյէտէ հազըր պուլունմամըզ օլմալարը իլէ, սաիր Եւրօփալըլարըն պաշխալըքէրէ Ինկիլիզ թէպաալարընըն սալթի քօմբիւ խալըա օլմուշ տըր :

Իսքէնտէրիյէ չունա տախի իթիմատ իթմէքտէյիմ քի, խալաֆը հազրէթլէրի քէնտիսի տէ քէնտի խըլավէթլիլէրինի պազը գումտալըպ, ինքիմալ տըր քի չիմտի սաղ գալըպ տախի օլմայաճագ իտի :

Պիր մուտտէթ սօնրա ամիրալ Սէյմուր տախի պիր թէլէկրաֆ քէչիպ իտէրէք, իսքէնտէրիյէ չէհրինին քալէլէրին սավլար նէսինտէ պուլունմալը օլտուղու. վէ պունլարը, Ինկիլթէրրա նամ զըրհլըլարը (ամիրալ Սէյմուրուն սանճագ կէմիսի) թագարըքլարը իսթիհքէամլար ինշա իթմէքտէ օլտուղունը պիլտիրմէք իտի :

Նէ՞ սէպէպլէ պու եօլտա ամիրալլէ մէն իթմէմէք իչին սէպէպ սիզ չիքէրայէն էմր վէրմէտիմ. [illegible] Փագաթ պիզ պու իշին թէրլալ վէ աճէլէ իլէ հարէքէթ իթմէսի. վէ էլի քի պու եօլտա հարէքէթի մէյտլի, չիւնքի հէմ Ինկիլիզ վէ հէմ Մըսըր էրքեանը չու խուսուստա հեմէֆքիար պուլունմագտա տըրլար քի, էյէր աճէլէի պիր հարէքէթտէ պուլունմուչ օլսա իտի.ք, Մըսըրտա, Ինկիլիզ թէպաալարընըն զըրկիւնը աէհշէթլի պիր հալ քէսպ իտէճէք իտի :

Իշլէր պու հալտէ տէվամ իթմէքտէ իքէն, պիր տէ նակէհան պիր սօգագ արպէտասը զուհուրա կէլտի :

Փու պիր բասթ կէլէ զուհուրա կէլմիշ պիր վագա տըր տէյի իթիմատ իթմէքտէ իտիմ իսէ տէ, իթիմատ չայան կէօրիւնէն չէհատէթէ նազարէն, մէզքիւր գըրկըն իչի, պիր տէրէճէյէ քատար ֆիքրի աաքէրիյէնին պաշլըճա պուլունմագտա պուլունմուշ թարաֆընտան գատար օլունմաք իքթիզա իթմէկտէ տիր :

Փու ճինէթ տախի, նէ՛ իչին գարպան աաքէր չըգարմատըղըմըզ ամիրալ Սէյմուրըն ամրէ չիքարմիշ օլունտուղու տըր : [illegible]

Իսքէնտէրիյէ գըրկընը, Ինկիլիզ [illegible]

Ցուլիսին իպտիտալարընտա, իսթիհքեամ իշլէրինին տէվամ իթմէքտէ օլտուղու, ամիրալ Սէյմուր թարաֆընտան պիզէ պիլտիրիլմէքտէ իտի. վէ օլ վագթ անլարըն տէվամընը մէն իթմէսի էմրըն վէրիլտի :

Ցագաթ պու Նօքթատա տախի, [illegible]

Մըսըրտա սաքին պուլունան Ինկիլիզլէրին պէք չօղու մէմալիքին խարիճինէ չըգմըշ իսէ տէ, հէնուզ Մըսըրտա գալմըշ պուլունանլար [illegible]

Նիհայէթ [illegible]

(Տէվամը)

ՄԸՍԸՐ

Թուլօնտան ճուլիօ 28 թարիխլիյէ Բըզէ Մարէնկօ նամ կազէթայա պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր .

Պահրիյէ բիյաստէ գօլինա մէնսուպ միրալայ Պէժէն իլէ գայմագամ Պուրժէյ պու սապահ պուրայա վարուտ իթմիշլէր տիր: Պու իքի պէօյլուք զապիթ Բօրտօյէ կիտմէք իւզրէ Մէժօ նամ սէֆինէյէ րաքիպ օլաճագլար տըր :

Պահրիյէ բիյաստէ վէ թօբճու նէֆէրլէրինէ լազըմ կէլէն էրզաք վէ մուհիմմաթ [illegible] (ճուլիօ 28տէ) Մէժօ վէ [illegible] սէֆինէլէրինէ խուքլէնմիշ տիր: [illegible] 100 նէֆէր պահրիյէ թօբճուսու 90 միւլիմէթրօ չափընտա 6 թօփ վէ թօփճու մուհիմմաթը համիլ օլաճագ տըր: Պահրիյէ բիյաստէ նէֆէրլէրինին 1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի ալայլարընա մէնսուպ թապուրլարը [illegible] (ճուլիօսին 29ընճը [illegible]) [illegible] 40000 [illegible] 2000 [illegible] 200 [illegible] 3 [illegible] 3500 [illegible] 25000 [illegible]

ՑՈՒԴԱՐԱ ՀԷԲԻՄԻ

ԺԷ.

ԷՍԼԱՆԹԻՆ

(1482 [illegible])

—Բասոլ, —տէտի չիւտէթիլէ Լազիւզօն, — սագընըրըզ հա՛ : Պու կիճէ, Մ. տը Միրպէլ իլէ քըրլմէսի վէ բէտէրինիզէ սէնինէֆս [illegible]

[illegible]

(Տէվամը)

թէէսիս օլունմադ իւզրէ տիր ։ Պու հալտէ Պաշըր Սէֆիտին մախրէճ վէ մէտխալի ինկիլիզ Թօրփիլլըրըն թահթը հիւքմիւնտէ պուլունաճագ տըր ։ Շիմտիյէ գատար Մըսըր մէսէլէսինին Րուս գամը իչիւն աղ էհէմմիյէթի վար իտի ։ Մըսըրըն՝ Թէվֆիգ, Արապի, զաթը Շահանէ վէ եա ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ գօմիսիօնը թարաֆընտան իտարէ օլունմասը մատտէսինին պիզճէ էհէմմիյէթի եօգ տըր ։ Լաքին Մըսըր մէսէլէսինին Սիւվէյիշ մէսէլէսի օլմասընտան պէրու մէզքիւր մէսէլէնին ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա գատար Րուսիաճա տախի էհէմմիյէթի վար տըր ։ Ինկիլիզլէրին եալընըզ քէնտի մէնաֆիլէրի իչիւն մէզքիւր թարիգի թահքիմ իթմէլէրինէ պիլա գայտ ռըզա կէօստէրիլմէյիզ ։

«1878 տէ Սթամպօլտա պէկլիւմ մէնաֆիիմիզլէն իտի վէ պիզ ինկիլթէրրայա խօշ կէօրիւնմէք իչիւն պու մէնաֆիիմիզի ֆէտա իթտիք ։» (Լա Թէօրք)

—

Ինկիլթէրրա լօրտլար գամարասընտա լօրտ Ռէտքլիֆ կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Գըպըլըղ ճէզիրէսինին ահվալինէ վէ խուքիւմէթիյէտէն հիճրէթ իտէնլէր հագգընտա նէ կէօնա Թէտապիր իթթիխազ օլունտուղընա տաիր մալիւմաթ թալէպ իթմիշ տիր ։ Լօրտ մումաիլէյհ քէլամընա տէվամ իտուպ, պէրվէճհը զիր պէեանը էֆքեար էյլէմիշ տիր ։

«Կէչէն սէնէ պէօյլէ գօմիսերլիք սըֆաթը իլէ ատայա պիտէթ իտէն մէնէրալ Ռօլլըղ՝ խալը եէրլէրի չէնլէնտիրմիշ տիր ։ Մէզքիւր ատա մահսիւլատըն խարիճ օլունտուղը Թագտիրտէ, իւրանընըն ֆէվգէլատէ արթմասը մուհագգագ տըր ։

«Էվվէլցէ Գըպըլըս ատասը բէք մամուր՝ վէ միւնպիթ օլուպ, Պաշըը Սէֆիտը Շարգինին էն կիւզէլ մէվգիի իտի ։ Օրմանլարըն գաթը իլէ ճէզիլէրին Թախրիպի սէպէպինտէն մէսքէքէթ պու հալէ կէլմիշ տիր ։

«Եօգսա ատանըն մէվգիինին հիչ միր եօգ տըր ։ Ատաի մէզքիւր լէթաֆէթը հավասը իլէ թարագգըյաթը մէտէնիյէ վէ սէնայէ սայէսինտէ եաքի զէմանլարտան զիյատէ մամուր օլաճագ տըր ։ Ֆամակուսթա լիմանը ճիւզի պիր մէսարիֆ իլէ 14 գըլաչ դըրինլիյէ իսալ իտիլէ պիլիր մէվգիի իւրանընտան սաֆի պարալըմ պիր վէրկիտէն պուլունմագտա տըր, թօնսօլիթա լիմանը սահիլին պիր մէվգի օլուպ, Աւքէրիճէ բէք էլվէրիշլի օլուպ, Մըսըր իլէ Թիւրքիանըն պիրլէշթիրմէ պուլունտուղընտան, իսթինգպամտ վէ գուվվէթի սաքէրիյէմիզ պուլունտուղընտան, պիզտէն մէճպուր օլունաճագ իսէ լիմանըն հիչ պիր սէվիյէ կէլէճէք ՍԹամպօլ վէ կէրէք Մըսըր թէհտիտ իտէճէք ։

«Իշթէ պու ճէզիրէնին քէմալը իչթիմամ իլէ մուհաֆազա իթմէլի տիր ։ Գըպըլըս ատասընըն ճիպալըլթար կիւպի պագըրմատըր, խիթինքէսամէթ ինչա վէ թէճհիզաթը միւքէմմէլէ իճրա օլունուպ, ինկիլիզ Թիճարէթինի թահմինը թէհտիտ իթմէսինէ պալընըզ տէյիլ տիր ։ Լօրտ ֆիմիւքտարլարըն իֆատէսինէ վէ Գըպըլըս ատասընըն օլան մէթանէթը վէ թահքիմաթը կէօրէ, ճէզիրէնին պիւթիւն տէնիզաթընըն սահիլինտէ գարարկահը ըսլահ իտիլիպ, պուն իչիւն 40,000 ինկիլիզ լիրասընտան իպարէթ պիր թախսիսաթ թալէպ օլունաճագ տըր ։ Զիրա պու սէնէ ալտըգ 70000 լիրայը միւթէճավիզ տըր ։

«Վագըա Ֆամակուսթա լիմանընը Թէմիզլէթէրէք 15 գըլաչ աէֆանինի իխթիյար քիֆայէթ իտէճէք տէրէճէտէ վերաբըրմագ վէ խուսուսի իլէ պիր սաքէրի լիմանընա Թահվիլ իթմէք իչիւն քիֆայէթ մէպլաղա միւհթաճ տըր ։

«Խարիճտէն կէլէն էհալինին խուքիւմէթտա Թէսաւուֆ խոլէն ...

միւչքիլաթ՝ իէրլի էհալինին արագի իւզէրինէ օլան հուգուգլարընտան նէշէթ իտէր ։ Ճէզայիրը Պաշըր Սէֆիտ աատաբընտա պուլունան Բուլմայ Թէչվիգ օլունուպ, ատայա հիճրէթ իթմէյէ սայ օլունմուշ վէ պու իսէ ատանըն նուֆուսունը արթըրմաեա սէպէպ օլմուշ տըր ։»

—

Իսկէնտէրիյէտէն յուլիս 31 թարիխլէ Թայմզ ղազէթէսինէ Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր ։

«Ալագ. յավերին 24 իւնտէ Սիւնթամ պուրունա վէ վէրուտա խանէ պիր եօլճըընըն վէրտիկի խապէրէ կէօրէ, Արապի պաշա՝ Եօգարըքի Մըսըրտա պուլունան մուհաֆըզ վէ միւթէասըրըֆլարա պիրէր պէյաննամէ կէօնտէրիպ, Միւսլիւմանլարա իլան իթմիշ տիր քի, Խըտիվ Թէվֆիգ պաշա Մըսըրը Ինկիլիզլէրէ սաթըպ խանէտանըյլա ինկիլթէրրայա չէքիլմիշ տիր ։ Արապի պաշա՝ Բէյլամլէր Թարաֆընտան զիհնի աչըլըպ լայըգլը պիր խըտիվ պուլունաճայա գատար էհալինին քէնտիսինէ իթաաթ իթմէսինէ էմր իթմիշ տիր ։

«Մինիէ մուհաֆըզը Շիւքրի պաշա՝ Արապի պաշայա մուգավէմէթ վէ Պինիխի-Լէֆ գուրալինէ քի չըմնէնտքէրի գամ իթմէյէ չալըշմըշ իտի տէ, Արապի պաշանըն էլինէ էսիր տիւշմիւպ Գահիրէյէ կէօնտէրիլմիշ վէ օրատա պիր գալէտէ մահպուս օլմուշ տըր ։

«Բէնէ մուհաֆըզը՝ Արապի պաշանըն ղայրէթ քէշանընտան տըր ։ Շու սօն կիւնլէրտէ Թէքէալիֆի աաքէրիյէ թօփլամագ իչիւն հէր կիւն Գահիրէտէն Սիուտա 7-8 թրէն կէօնտէրիլմէքտէ իսէ Զանն օլունտուղընա կէօրէ, քէօմիւր եագընտա պիթմէք իւզրէ ։ Թըրէնի սամիւրէքի քէօմիւրլէր զամէն սարֆ օլունմուշ պիթմիշ տիր ։

«Եօգարըքի Մըսըրըն 6 միւտիրլիքլէրինտէն հէր պիրի՝ Արապի պաշանըն էմրի իւզէրինէ թէքալիֆ աաքէրիյէ մագամընա 500 պէկիր, 650 տէվէ վէ 200 մէրքէպ թէսարիքէ մէճպուր պուլունմուշլար տըր ։ Սիւտ նամ մահալ 3000 եօրկան պուղտայ թէսարիք իտէճէք տիր ։ Ալան օլմալը իչիւն չիֆթի պուղտայ բէք ուճուզ տըր ։ Խըտիվ Արապի պաշա՝ պարա թօփլամագ խուսուսընտա բէք չօգ միւշքիլաթա օղրայաճագ տըր ։ Եօգարըքի Մըսըր չէհրլէրինտէն կէլմէ 30 Եվրօպալը Հալա Սիութտա պուլունմագտա տըրլար ։

«Քէգա մէրքում եօլճընըն պէյանընա կէօրէ, տայմա չըլմէնտրֆէր Թիրէնլէրինտէ գոմիլար իճրա օլունմագտա տըր, զիրա պայլար խալգ հէր թիրէնտէ իլէրիյէ կէչմէյէ մանի օլուրլար ։ Մըսըրըն իւչէրիսինտէ բօլճա իշլէմէքտէ օլան սաքէրլէրըն, Գահիրէյէ մէքթուպլար վիրիլմէյէ մուգտէտիր օլուպ, հէր մէքթուպ Գահիրէթէ աչըլըպ պագըլըր ։»

—

Լօնտրանըն բէօյլէ կազէթէսը՝ ինկիլթէրրա իւհթիյաթ սաքէրինին սիլահ ալթընա ալընմասը իչիւն գրալիչանըն պէեաննամէսինի նէշր իթմիշ տիր ։

—

Մըսըրա սէվգ օլունան ինկիլթէրրա խասսա սաքէրի գումանտանլըղընա գրալիչանըն մախտումլարընտան տիւգ տը Գօնօթ թային օլունմուշ տըր ։

—

Խըտիվ Իսքէնտէրիյէյէ բօլիս խըտմէթինի իւֆա իթմէք իչիւն 200 Իթալիան 40 Զուիցցէրիալը խըթէմիշ տիր ։

ԱՄԻՐԱԼ ՍԷՅՄՈՒՐՈՒՆ ԹԷՐՃԻՄԷԻ ՀԱԼԻ

Իսքէնտէրիյէ խըթիհ.քէամաթըն Թօրա Թումթան ամիրալ Սէյմուրըն Թէրճէմէի հալի (պէնսաքրութիւն) հագգընտա Մօռնինկ Բօսթ կազէթասընտա պուլունան մալիւմաթ կէօրիւլմիւշ օլմայըպ, մալիւմաթը մէզքիւրէ պէրմէճէզը աթթի տէրճ օլունուր ։

«Ամիրալ Սէյմուր 80 եաշընտա պիր իխթիյար պահրիյէ գումանտանը օլուպ, միւշարիլէյհ խըտէմաթը սաքէրիյէսի օլան մէհարէթի իչիւն քէնտիսինէ 1809 տա պըրաքէ ինկլիզ սոլտանլըգ պահրիյէսինտէ 3 ինճի մուսատիփլիք պուլունմուշ տըր ։

«Սըր Միքէլ Սէյմուր՝ 1813 վէ 1814 տէ տահա չօճուգ օլտուղընտան բէօթէրինին Թահթը գումանտասընտա պուլունան Անտըլ սէֆինէսինտէ պուլունմագտա իտի ։ Ամիրալ Սէյմուր՝ 1823 տէ միւլազիմ օլուպ, Պաշըր Սէֆիտ գարագօլ սէֆինէլէրինտէ պիր միւտտէթ գալաըզգամ սօնրա եէրալ պաշը Թային օլունմուշ վէ Ամէրիգայա հարէքէթ իթմէսի մալումսաթ կէօրիւլմիւշ տիր ։ 1850 սէնէսինտէն 1861 է գատար ամիրալը միւշարիլէյհ Շիրնէս վէ Տէվիբօրթ տէ մագալօշ մուգթէտիր միւքէմմէլ մուքէյյէֆ պուլունմուշ տըր ։

«Գըրըմ մուհարէպէսի զուհուրունտէ սըր Չարլս Նէբիըր միւշարիլէյհի քէնտիսինէ Երքէրը հարպ Թային իթմիշ տիր ։ 1855 տէ ամիրալ Սէյմուր գօմէթր-ամիրալ Թային օլունուպ, ամիրալ Տրնտէյին Պալթիգ աէֆինէսինէ գումանտա իթտիկի սօնանտա իքինճի գումանտանլըգ մէնսըպ ։ վէ 1856 տա Չին տէնիզլէրինտէ պուլունան պիր ինկիլիզ աէֆինէսինէ գուրսանլըգ Թարաֆընտան Թային օլունուպ, Չին մէրքէզը պանտ֊ րիսինէ բէօթ Թային օլունմուշ տըր ։

«Սըր Միքէլ Սէյմուր՝ Գանթօն հիւքիւմէթինտէն պու պապտէ Թարզիյէ Թալէպ իթմիշ, վէ պունա մուվաֆֆագ օլմատըղընը կէօրիւնճէ, չէհրը մէզքիւրը Թօրա Թօպլարա պէօյլէ խասարաթէ մահալ օլմուշ տըր ։

«Ամիրալ Սէյմուր՝ Պալթիգ տէնիզինտէ Շարգ մուհարէպէսի էսնասընտա իւֆա իթտիկի խըտմաթը միւքէաֆաթէն Պէն նամ Նիշանըն գումանտօրլուք րութպէսինէ մազհար օլունուպ, Չինտէքի Թաւըր աէրէքէթինտէն տօլայը տա քէնտիսինէ նիշանըն մէզքիւրըն կրան-Գրօարլիքէ Թային օլունմուշ տըր ։

«Տիմիրօրթ Թարաֆընտան միւշարիլէյհ ամիրալ 1859 վէ 1863 տէ պարլամէնթօյա ազա իլէ օլմուշ վէ օ վագըթ Ամիրալ Սէյմուր վաքթէնը օլան Բօրթամայութա գումանտանը Նասապ օլունմուշ տըր ։ 1876 տան պէրու ամիրալ միւշարիլէյհ միւամիրալ պուլունմագտա տըր ։»

ՄԷՔԹՈՒՊ

ԵՕԶԿԱՏ

Տէրճի իւթիմասը իլէ ամիլուէքի խուսուսի մէքթուպ մանթապամըզըա իրսալ օլունմուշ տըր ։

. . . Միւլքիֆ էֆէնտի

կաղէթաի միւթէպէրլէրինին 1459 ընճը նիւսխէսինտէ պիր չախսըն իմզասըլ մէքթուպ իլէ հագգը պէնտէկէանէտէ եազըլըշ օլտուղու սըրֆ եալան վէ հագարաթ իլէ մէմլու պիր պէնտէնէ էհէմմիյէթ վերմէյէրէք սիւքութ տուրմագըլըղը բէգ կէօրմէտիկ կիմէն, չու ճէվապնամէյի աճէլէ զանէտմին աէրճինէ հիմմէթի ալիլէրի պիրերիգ պույրըլմասը միւթէրճէմ տըր ։

Խօճամը պուլունտըղըմ Վահանեան մէքթէպինինը Թէրագգիյաթ ու ինթիզամընը նէ հալ ու աէրէճէլէրտէն օլտուղու ազամիլէրի կաղէթալի միւթէպէրլէրի վէ սաիր կաղէթալէրտէն կէօրիւլմիւշ սէտ, պիւսապթէն պաշէ թարտըյլէրին խուսուսի վէ պուլունմագտա ամիլ ... մէքթէպի ու ժօղովի մէճլիսինտէ ...

նաղ խաբրիմ ։ Ամեէն իճրա օլունան իմթիհանտա թալէպէլէրին աէրէճէի լիյագաթ ու իթխամալէրի վէ մէքթէպլիմիզին հիւսնի հալի՝ հաըզըր պուլունան Դէր. Տ. Ղևոնդ Սրբազան Հայր վէ սաիր նիչէ միւթէթթիչ էֆէնտիլէրին պուլունտուղու թարզտա պուլունմագ վէ Արճոնտա թէթթիլէրինէ չըրճ վէրմիշ էսէրի տայալարտան էյի ճավապը լէրի, պու պահսը մէրգումին միւթէպէրյանընը քէամիլէն Թէրքիպ իտէրէ օլտուղըն, եանի Սրբազան Հայր հազրէթլէրինին վէ Մեծ. Միհրան էֆ. Փիւրքէճեանըն Թաստիգ ատը վալիլէրինին պէր վէճհը գէր պէյանընտա իթթիխար իլէրիմ ։

«Ներկայ գոլով ի հարցաքննութեան վաշանեան վարժարանին յայտ առնեմ աստէն զանազան գոհունակութիւն իմ ընդ միամեայ յառաջադիմութիւն ի սմին աշակերտաց բաց ի համակրելոյ գոհութեան ի բարեջան պատուոյն. յուսալով իմ նաև զի յետ այսպէս կրկնապատկեսցին ջանք և մեծութիւն դիտաւորեալ, առաւել եւ քան զոր այժմ, բարգաւաճ արտացին զառաջադիմութիւն առաջինս ի միւս աշակերտաց ։»

1882 Մայիս 22 Ագօթարար
յեօզկատ Ղևոնդ Արքեպիսկոպոս Շիշմանեան

«Պատիւ ունենալով իբրև հրաւիրեալ ներկայ գտնուիլ վահանեան վարժարանի միամեայ հարցաքննութեան, զգալի յառաջադիմութիւն տեսնելուս համար սիրելով շնորհակալիքս կը յայտնեմ թէ քրտնաջան դասատուաց և թէ մեծարոյ հոգաբարձուաց. մեծայոյս եմ որ ապագային թափուած ջանքերն առաւել արդիւնաւոր պիտի լինին հանդիսացուցանելով զվարժարանս պարծանաց առարկայ ։»

Միհրան Փիւրքճեան

1882 Մայիս 22
Եօզկատ

ի վահանեան վարժարան ։

Մաէլ իւթթիխար պէյան իտէրիմ քի, 4—5 սէնէ զարֆընտա մէքթէպտէն ենթիշտիրմիշ օլտուղու չակիրտանըն չօգլարը Թիճարէթ եանլարընտա վէ մէքթէպլէրտէ խաճէլիք մէմուրիյէթինի իճրա իթմէքտէ տիրլէր ։ Պու սէնէ մէնֆաաթը չափսըյէ մէճ ինչա խայրը պիր ուսուլը պէզլէմէք պիր մէքթէպ պեքեան ամմա պիր ... տօլայը Տէրէն էմէք իճաբ օլունմասընտա պիր բասթա ... պիր մահ սաիր մէնֆաաթը իթթիխաթ իլէ, պէյան օլունտուղու կիպի Թալէպէ կէօրիւնտէն սէրպէսթ կէղմէսինէ ասլա միւսաատէ օլունմամըշ տըր ։

Մէրգում հէր քիմ իսէ մէքթէպիմիզ հագգընտա պու տէրէճէ մալիւմաթ վէրմէյէ ճըրԷտ֊ տըր հալտէ, պիլէրէք եալանը իւթիւրաչտըր հագլըմըզը քէթմ լիսէմինէ եազըթ խաէրիմ ։ Միլլէթիմիզ ինմանէ միւթէպէր վէ աէվլիալէր պիլա սահիբը խուտէմ օլունան էֆէնտիլէր վէ չօրէքէթ հագգընտա կէօստէրմիշ օլտուղու ենանը վէ աէքսի քէնտիսինէ նասըլ պիր ֆայտա վէ տէրէճէ աէվլէթի հասըլ օլտու, տէրէճէսինի իթիլիպ մէքթէպէ չօգ եաքըն պուլունան էֆէնտիլէր պիր մեսելէ իլէ միւնաքաշա օլունուր ։ Հրամայեաց նէզարէթ, պու մէքթէպ եագընտա նէ պիլէճէկ տիր ...

Մինապէյին 2 կօրիւշտէ վէ պէրնէ վէ մէքթէպլէրին Թաթիլի մէօթ, ինշալլահ պու պապտա էֆէնտիմ ։

15 Յուլիս 82 Միւնի
Եօզկատ Ս. Պէզէճեան

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

—

Խմբագիր

Միացեալ Ընկերութեանց Տընօրէն Ժողովս բերկրութեամբ տեղեկանալով թէ Ռումանիոյ Թրկաշօքնա քաղաքի ազգայիններէն ի նպաստ Միացեալ Ընկերութեանց (83) ութսուն երեք ֆրանգ հանգանակուած է ձեռամբ Մեծ. Գաբրիէլ էֆ. Եղաճեանի որ պաշտօն ունի յանուն Միացեալ Ընկերութեանց Նուէր հաւաքել Ռումանիոյ, Պուլղարիոյ և Արևելեան-Ռումէլիի ազգայիններէն, կը փութայ հրապարակաւ իւր յատուկ շնորհակալութիւններն յայտնել Մեծ. Նուիրատուաց ինչպէս նաև Տեղւոյն Հոգաբարձութեան Պատ. Անդամոց և մանաւորապէս Նորա Ատենապետ Մեծ. Խաչիկ Աղա Ջալըգեանի, և Արժ. Տ. Խաչատուր Քահանայ Մոսկոֆեանի որ անձնուիրաբար աշխատած են յիշեալ հանգանակութիւնն կարելի եղածին չափ արդիւնաւոր ընելու համար ։

Ներփակեալ յղելով Ձեզ սոյն նուիրատուութեանց մի ցուցակն կը խնդրեմք, Մեծ. Խմբագրապետ, որ բարեհաճիք հրատարակել զայն Ձեր ազգօգուտ Թերթի միջոցաւ և ընդունիլ կանխաւ մեր խորին շնորհակալեաց և յարգանաց հաւաստիքն ։

Ի Դիմաց Միաց. Ընկ. Տն. Ժող.

Ատենադպիր Ատենապետ
Յովհաննէս Թէրզեան Գ. Մ. Աղաճանեան

Կ. Պօլիս 19 յուլիս 1882

Ցուցակ նուիրատուութեանց Թրկաշօքնայի (Ռումանիա)

—

	Ֆրանք
Արժ. Տ. Խաչատուր քահանայ Գ. Մոսկոֆեան Մեծ. Տեառ,	20
Մարտիրոս Ստեփանեան	5
Խաչիկ Ջալըքեան	5
Մկրտիչ Գրիգորեան	5
Պետրոս Միքայէլեան	5
Պօղոս Կարապետեան	5
Յովհաննէս Ստեփանեան	5
Սարգիս »	5
Վարդան Վարդանեան	5
Միքայէլ Համբարձումեան	5
Եղբարք Խաչիկ Յարութիւնեան	3
Կարապետ Գէորգեան	2
Աբրահամ Միքայէլեան	2
Մարտիրոս »	2
Ստեփան Հաճեան	2
Մարկոս Միքայէլեան	2
Գրիգոր Վարդանեան	1
Ստեփան Խաչիկեան	1
Գրիգոր Մանկա	1
Միքայէլ Մէկըքեան	1
Յովհաննէս Գէորգեան	50
Մկրտիչ Մարութ	50
Գումար ութսուն երեք Ֆր.	83

. . . Տէր,

Տնօրէն Ժողովս պատիւ ունի ներկայիս ծանուցանել արգոյ ազգայնոց թէ ազգային գրավաճառներէն Մեծ. Յարութիւն էֆ. Ջէնճիրճեան՝ համաձայն պայմանագրութեան մ'որ վերջերս կընքուած է իւր և Տնօրէն Ժողովոյ միջև, իւր գրատան դասաքրքերուն վաճառումէն գոյացած հասոյթէն Միացեալ ընկերութեանց որոշ գումար մը յատկացնելու պարտաւորութիւն ըստանձնած է ։

Սոյն կարգադրութիւնն արգոյ ազգայնոց ծանօթութեանը բերելով, Տնօրէն Ժողովս կը հրաւիրէ զանոնք որ, ինչպէս ամեն պարագայից մէջ՝ նոյնպէս և այս առիթով բարեհաճին նպաստել Միացեալ ընկերութեանց խրախուսելով յիշեալ ազգայինն իւր սոյն ձեռնարկին մէջ ։

Խնդրելով, Մեծ. Խմբագրապետ Տէր, որ բարեհաճիք հրատարակել ներկայս Ձեր պատուելի թերթի մէջ ։

Մնամք յարգանօք
ի դիմաց Միացեալ Ընկ. Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Յովհ. Թէրզեան Գ. Մ. Աղաճանեան

20 յուլիս 1882
Ղալաթիա

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Գաղղիերէն, Հայերէն և Տաճկերէն լեզուաց քաջ հմուտ դասատու մը կը փափաքի Հայերէնի կամ Գաղղիերէնի դասատուութեան պաշտօն վարել մի դաւառագլուխ քաղաքի ազգային վարժարանի մէջ չափաւոր պայմաններով ։

Ի հարկին կարող է ուանդել միայն Տիեզերական պատմութիւն և գրականութիւն Գաղղ. կամ Հայ. լեզուաց և կամ միայն իրաւագիտութիւն Տաճ. կերէն լեզուաւ ։

Պէտք է դիմել անձամբ կամ նամակաւ Թէրճիման Էֆքեար լրագրի խմբագրատունը ։ 50—8

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ալէմտարիտա վագը գօմիսիա չէհրինին պու քէրրէ Թէչքիլ օլունան ֆաղրի չէհրէմանէթլիկի Ֆիրէտէրիկ Հէրիր էֆէնտիյէ Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր ։

—

Ալէմտարիա աէվլէթինին Տէրսահանէսիդ քէաճին աէֆարէթխանէսի մասլահաթկիւզարը Պարօն տը Հիրշֆէլտէ պիրինճի Մէճիտի,

Սէֆարէթ պաշ թէրճիմանը Մ. Թէսէլթայա իքինճի Օսմանի,

Սէֆարէթ քեաթիպլէրինտէն քէրէնպէրկ իւչինճի Օսմանի,

Սէֆարէթ Թէրճէմանլարընտան Մ. Մօրթմանա աէօրտիւնճիւ Օսմանի ։

Սէֆարէթ մէմուրլարընտան Պարօն Բաուրխիչէ աէօրտիւնճիւ Օսմանի,

Սէֆարէթ աթաշէլէրինտէն Մ. Տօպօլըս աէօրտիւնճիւ Օսմանի,

Տէվլէթը միւշարիլէյհա գօնսօլօսու Մ. Գայգէլէ իքինճի Մէճիտի,

Տէվլէթը միւշարիլէյհա գօնսօլօսլարընտան Մ. Հէլայիֆէ իւչինճի Մէճիտի,

Սէֆարէթ իքինճի Թէրճէմանը Մ. Տօնիչէնտօրֆա իւչինճի Մէճիտի,

Գօնսօլօս Պարօն Զէյլէնքէյէ իւչինճի Մէճիտի,

Սէֆարէթ կէմիսի գաբթանը Մ. Գօփա իւչինճի Մէճիտի,

Թէրճէման Մ. Քիսէ աէօրտիւնճիւ Մէճիտի իհսան պույրուլմուշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

Պու քէրրէ Բում Բաթրիգի էֆէնտի հազրէթլէրի թարէֆէ սէլահիյէթի թալիփինէ պուլունան Եփր վէ Մաքէտօնիա վէ Անատօլուտա պագը Թարաֆլարընտա պուլունան մէթրօբօլիթլէրէ պիր Թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իթմիշ, պունտա ղէվճէլէրի հագգընտա վէզայիֆլէրինի ումումիյէ գօճալարա պագը թէնպիհաթը չէխսիմէ վէրմէքտէ, վէ ազըլ պալըզ օլմայանլարա իզտիվաճ իչիւն րուխսաթ վէրիլմէմէսինի էմր իթմէքտէ, վէ լիւզումսուզ գարըլըրըն եանընտա ուզաղա կիտէն գօճալարըն իչ սէնէտէն զիյատէ ղայպուպէթ իթմէլէրինի Թալէպ էյլէմէքտէ, վէ պու իչ սէնէ միւրուր իտուպ տա օ միւտէթ զարֆընտա գօճա հէչ մէյտանա չըգմազ իսէ հագգընտա պիր մալիւմաթ վէրիլմէզ վէ գարըսը Թարաֆընտան հիւքիւմէթը րուհանիյէ հուզուրընտա գօճա տաավա չէքիլիր վէ ըսրար իլէ Թալէպ օլունուր իսէ, գարըսը գօճասընը պըրաքմաղա մէզուն իթմէքտէ, վէ իչպու զայմուպէթ 5 սէնէ սիւրէր իսէ գարըլը պունտան չահիտլէր վէ սաիր վասըթա իլէ խապէր իսէ, պիլա միւհասպէ էվէլ գարըսը գօճասընը պօշամագա վէ պէճէլէ գօճասը զայպուպէթի աէքսիյէ էտիլիպ գարըսը գօճասընը պըրաքմաղա պէլաթ էտիլէճէք տիր ։

—

Պուլղարիստան հիւքիւմէթինին Թըրնովա վէ սաիր պագը չէհրլէրտէ խարէճ Եորֆիլէ ֆիլան իթմէք իւզրէ օլտուղը Սօֆիատան եազըլմըշ տըր ։

—

Սէլանիքտէ հայտուտլար՝ պիր չարաչէր թիւճճարրըն օլունու. տաշա աչըրարադ, 4000 լիրա թախըլը ագչէսի թալէպ էյլէմէքտէ իմիշլէր ։

—

Ճումաա կիճէսի Սթէնեատտա պիր աչճը տէնիզէ կիրիպ եր-գամամադ իւզրէ իքէն, պաթըլպ ղարգ ու թէլէֆ օլմուշ տըր ։

—

Եէմէնտէ նէշր օլունան Սէնաա կազէթասընտա օգունմուշ տըր.
«Իշիթտիյիմիզէ կէօրէ, Ինկիլիզլէր՝ Օսման Նամընտա պիր շէյխտէն Աստէնին չարգ ճիհէթինտէ պիր արազի միւպաայա էթմիշլէր, վէ օրատա պիր չէհր պինա էթմէք նիյէթինտէ իմիշլէր ։ Պունլար՝ Հիւտէյտա վէ Ճիտտէյէ հիճրէթ էթմիշ օլան Աստէն էհալիսինտէն մէզքիւր արազիյէ պիր գաչ ֆամիլեա նագլ էթմէք իսթէմիշլէր տիր ։»

—

Ճիտտէ իլէ Սուվագին արասընտա թէմտիտ օլունաճագ եէնի թէլէկրաֆ խաթթընըն լէվազիմաթը իլէ եյճագ իտէն մէմուրլարը թէլէկրաֆ նէզարէթի թարաֆընտան օլ թարաֆա կէօնտէրիլմիշ տիր ։

—

Կէչէնտէ Եէմէն վիլայէթինտէ Թէեէտիպ ու Թէնքիլ գըլընան Արապ գապիլէլէրի պու տէֆա եինէ պաշ կէօսթէրմիշլէր տիր ։

—

Զըգան ճումաա ագշամը վուգու պուլան չէտիտ եագմուր վէ ֆուրթունա էսնասընտա Էրէնքէօյիւ ճիվարընտա պիր մուհաճիր արապասընա եըլտըրըմ իսապէթ իտէրէք, կէրէք արապաճը վէ կէրէք պէկիր թէլէֆ օլմուշ տըր ։

Քէզալիք մէզքիւր ֆուրթունատան Պէյօղլունտա Ալնայը չէշմէտէ պիր թախթա գլիա իւանէնին եըգըլտըղը իշիտիլմիշ տիր ։

—

Ինկիլթէրրանըն Իսքէնտէրիյէտէքի գօնսօլօս վէքիլի օլուպ վագաաի մալիւմէտէ գօրգարագ խասթալանան վէ Զանագգալէսինէ կիտէրէք վէ օրատա վէֆաթ իտէն Մ. Հէնրի Գալվէրթին ճէնազէսի մուլթանթան սուրէթտէ գալտըրըլըպ, ալայը մէզքիւրէտէ Էրմէնի բէհապլընի տախի հազըր պուլունմուշլար տըր ։

—

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ՊԱՕՍ

Ալթը բէնաաիլիյէ (ծննդական գոլծարան) եանի պէյ օղլու, ֆրէնկի, վէ խորար եօլարընա արտ քեաֆֆէի խասթալարը Տօգթօր Պաօս թէտավի իտէճէք տիր ։

Տօգթօրը մումաիլէյհ հէր ճումաա էրթէսի վէ սալը կիւնլէրի Աթամպօլտա Պաղչէ գափուսընտա Համտիյէ թիւրպէսի սըրասընտա 38 նումէրօ ու ՊԱԼԸԳԼԸ նամ էճզախանէտէ սաաթ 9 տան 11է գատար հազըր պուլունաճաղը իլան օլունուր ։ 24 - 24

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸՉԸ

Պու նամ իլէ մաթպաամըզտա թապ ու թէմսիլ օլունան հիքեայէի լաթիֆէ՝ Աթամպօլտա Մէրճան չարշըսընտա վագը 33 նումէրօլու Ցովհան Աչճեան քիթապխանէսինտէ տախի 10 ղրշ. ֆիյաթ իլէ սաթըլըր ։

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Տօգթօրը մումաիլէյհ չիմտիյէ գատար Պէյօղլունտա թարլա պաշընտա վագը քէնտի խանէսինտէ իճրա իթմէքտէ օլտուղու խատաթըրը պու քէրրէ եինէ քէնտի խանէսինին գարշըսընտա վագը Միւսիւ Մանտօֆեանըն 42 նումէրօլու էճզախանէսինտէ իճրա իտէճէյինի իլան իտէր ։ Շէօյլէ քի տօգթօրը մումաիլէյհ հէր սալը վէ ճումաա կիւնլէրի սաաթ 1 տէն 4է գատար մէզքիւր էճզախանէտէ պուլունարագ, միւրաճաաթ իտէն խաստալարըն մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր ։

Քէզալիք տօգթօր Տատըրեան էֆէնտինին բազար կիւնլէրինտէ մաատա հէր կիւն սաաթ 7 տէն 10ա գատար Բէյօղլունտա Զինճանըրլար եօգուշունտա վագը 39 նումէրօլու օտասընտա խասթալարը գապուլ իթմէքտէ օլտուղու իլան օլունուր ։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

Ժ. ՄԱՒՐՕԱՆ

Մումաիլէյհ գաթ՝ Գալաթատա Եաքի քէօրրիւ գուրպինտէ Գալաֆաթ եէրինտէ 2 նումէրօլու, վէ Աթամպօլտա Բէրէսթիճիլէրտէ Ալյազմա գաբուսը գարշըլըրընտա Ն° 1, 3, 5 վէ 7 մաղազալարընտա, Գալաա վէ Զէրնավիժօէքի Մ. Մ. Բ. վէ Գ. Կէօց վէ գումբանիյաարըն վաբօր խըզարլէրի մամուլաթընտան հէր նէվի ալա վէ հէր պոյտա տէօչէմէլիք թախթալար, քիրիշլէր, տէօրթ քէօշէ բինարլար պուլունտուղունու Տէրսաանէթ էհալիի միւթէպէրէսինէ վէ պիր խասսա ասհապը էմլաք վէ գայիքճէ ֆէնտիլէրէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր տիր ։

Քիւլլիյէթլի մալ գալտըրմագ խուսուսընտա պունուն միւմքին մէրթէպէ գըսսա միւտտէթտէ թէսլիմի իչիւն մումաիլէյհ գաթ թէտարիքի իթթիխազ իթմիշ օլմաղլա, օլ պապտէ տահա մուֆասսալ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ Գալաթատա Մէրթէքյանի սոգաղընտա Ալէման բօսթախանէսինին իւսթիւնտէ 1 նումէրօլու մահալը մախսուսընա միւրաճաաթ իթմէլէրի րիճա օլունուր ։

ԷԼԷՔԹՐՕ-ԹԷՐԱԲԻ

ԵԱՆԻ

ԹԷՏԱՎԻԻ ԷԼԷՔԹՐԻՔԻ

Էսնաֆ ճէնոըն աֆիյէթինէ խըտմէթ իթմէք մագսատինէ մէպնի օլան իշպու ուսուլ վէ էտէվաթ իչին է մահսուսա, ալէթլէրի օլտուղու հիպի կոլլանըլըգ վէ սաիրէ ուսուլը տախի պուլունուր. պինաէն ալէյհ ֆէնճ վէ քէօթիւրիւմ վէ զաաֆը ուսուլը թէնտավի միւթիլըու պէյնէլմիլէլ նագսավիլը թէտավի ատա օլունան սայիր իլէթլէրինէ միւսաիթ օլանլար վար իսէ, բազար կիւնլէրինտէն մաաատա հէր կիւն սաաթ 3 տէն 9ա գատար քէօրրիւ ճիվարընտա Շանլի էճզախանէսինին իչինտէ գաթընտա պուլունան օտասը անճագ ալէթլէրի քէճիլէրինէ իթթար օլունուր ։

Էճզաճը Նօէլ օլտուղութ իլէ [illegible] ։

ՏՕՔԹԷՕՐ Կ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH
AND MERCANTILE
INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ եանկըն սիկուրթա գումբանիասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը 450,000	2,000,000
Իհթիյաթ սէրմայէ		
Եանկըն սիկուրթայինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ ագճէսի	1,156,690	1,506,690
1878 սէնէսինտէ քեարը սաֆի		976,119

NORTHERN
ASSURANC CONPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Նամ Լօնտրա եանկըն վէ եօմր սիկուրթա գումբանիասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը 150,000	3,000,000
Իհթիյաթ սէրմայէ		
Եանկըն վէ եօմր սիկուրթայինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ	362,000	712,000
1878 տէ սաֆի քեար		375,000

[illegible]

Maritime Insurance Cie. ,Limited
of Liverpool
Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ 500,000 Ինկ. Լիր.

Սահիլի իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլէրի վէ տէրունլարընտաքի էշեա վէ էմթիայը դիյէթ ֆայիտէլի շուրութ իլէ սիկուրթա էթտիրմէք իսթէյէն մէզքիւր գումբանեա թարաֆընտան խասաթ իթթիխազ էյլէմիշտիր.
Ֆիյաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Գօմիսիոն խանըր քէօչէսինտէ տէմիր քէօբրիւյէ նազըր օլան օտայա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

Մէզքիւր գումբանեալարըն աճէնթասը
ՃՕՀՆ ԲՕՌԻԼ

Վէ ուսուլը ու մէսալիհինէ մէմուրը ումումի
ԳԱՌՆԻԿ Յ. ԸՆԸՌԵԵԱՆ

ԱՅԻԹԱՊ ԷԶ ՊԷ ՀԷՐՊԷՍ ՇԷՏԻՏ ՊԷՏ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՖԻԹԱՊ

Տէրսաանէթ էհալիսինին օն ալթը սէնէտէն պէրու Աթամպօլ քէօբրիւ պաշընտա Վալիտէ Սուլթան խանը քէօշէսինտէ 1 վէ 2 նումէրօլար իլէ մուրագգամ ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՖԻԹԱՊ տիմէքլէ մալիւմլէրի օլան ՎԷՆՍԱՆ ԾԱՆՆԻ էֆէնտինին էճզախանէսինտէ եարտըմլարըն էճզա վէ միւպայաա պուլունան էնվաի մուայինէ վէ էտվիյէրը բըլպայիկ վէ սաիրէնին խալիս վէ ֆիյաթճա էհվէնիյէթինտէն վէ բիայէթտէ գուսուր կէօրմէտիկլէրինտէն տոլայը միւչթէրիի միւնթէրէմինին իպրազը բուր խօշնուտիլէրի սահիպը էճ, ախանէնին միւթէճէչքիւր վէ քիւշատըրտան պէրու կէրէք բէչէթալարտա միւնտէրիճ էճզալարը նօգթասը նօգթասընա գըլգամթլա թէտարիք վէ կէրէք ճէլպ իյի էճզալարը վէ պալըգ եաղլարընըն վէ մէչրուպաթը միւթէնէվիաի սաիրէնին էվրօբանըն պիրինճի ֆապրիգալարընտան խալիս վէ էն ալայարընըն ճէլպինտէ տէվամ իլէ պէրապէր, քէմալը տըգգաթլէ քէնտի թէրթիպ իթմէտիյի գաթրան սույու վէ չիլէք շուրուպու վէ գընագընա չարապլարը վէ սաիր պունա միւմասիլ շէրպէթլէրին Էվրօբա ֆիյաթլարընա նիսպէթէն գոյէթ տուն վէ թէէֆիւրլի օլտուղու մուսաատտագ տըր ։

Մէզքիւր էճզախանէնին մախսուս տէբօզիթօսու օլուպ, կէրէք պիւյէթխանէլէր վէ կէրէք Տէրսաանէթտէ պուլունան խասթախանէլէր վէ կէրէք բէսմի մահալէրէ քիւլլիյէթլի էճզա լիզումունտա, թէտարիքի միւգթէզիր օլտուղու վիգտէ պուլունան հէր նէվի սըբարըշլարը իճրա օլունաճաղընտա վէ էնվէն պահա իլէ ֆիրոուխթ օլունաճաղը զիրտէ իսմի մուհարրէր խրիստէ սապիթտիր գուսուր թէտարիքի օլունաճաղընտան մաատա, մէտարը հազմ մէվճուտտէ տէֆը էտիւրկէլէպ իչիւն Թըրպէյէն իսթիֆատէ ֆար. մալ հէրկէզ սույու վէ կազօզ լիմօնաթասը իչիւն մախսուս մաքինա մէճուտ իլէ քիրէճ գայմաղընտան արի օարագ միւճէհհէզ խատ. մահսուս մաթ սուտա իլէ Աթամպօլըն էն մագպուլ սույունտան միւրէքքէպ պուլունան մէզքիւրէյի թէսարիֆ պիլէ, գատէն վէ չիշէ վէ ազըր էնփըր իլէ վէ զայէթ էհվէն պէհա իլէ սաթըլմագտա, վէ եազ մէվսիմինտէ հէր նէ վագըթ իսթէնիլիր իսէ մաքինա իլէ պոզ իմալ իթմէք օլտուղունու խասսէլէթէն իլան իտէր ։

Տ. ԱԼԷԱՀՎԷՐՏԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Աթամպօլտա եէնի ճամի հավուսընտա բօսթախանէի ամիրէ գարշըսընտա վագը 12 Ն° իլէ մուրագգամ տըր ։

Պու տէֆա Էվրօբա ֆապրիգալարընտան տօղրուտան տօղրույա էն ալէ ճինս էճզալար ճէլպ իտիլմիշ օլտուղունտան, կէրէք օգգա վէ կէրէք չիշէլէրլէ պիրինճի ճինստէն սօյֆաթօ վէ գընագընալը Պօրտօ վէ Մալակա չարապլարը վէ չէյիք չուրուպը, վէ քէնտիմիզին բէք տիգգաթլը սուրէթտէ հազըրլատըղըմըզ Էլէքթէր տէ Բէքօ Նամ մուալէճէի միւֆիտէ պուլունմագտա տըր քի, մէզքիւր մուալէճէ կէրէք միտէ խասթալըգլարընտա վէ կէրէք համիլէ գատընլարա վուգու պուլան իսթիֆրա վէ եիւրէք պուլանթըլը կիպի ֆէնալըգլարա գարշը բէք բէէսիւլի պիր բէրթիպ տիր ։ Պու իլաճը պուլիտին ագատէմիւալար թաճուն վէ թագտիր իթմէքտէ տիրլէր ։ Պունլարտան մաատա, չօճուգլար իչիւն տախի թարեօզա, վէ սիւտլիւ ուն վէ Սըմահեանըն էնվաի ֆախտէլի մատէն սուլարը թագէ օլտուղու հալտէ սէվսիմ իչիւն կէթիրէճ տիրիլմիշ տիր ։

Ալիլլօւսուս պալըգ եաղընըն Նորվէկիա մալի օլմագ իւզրէ էն ալա ճինսլէրինտէն կէրէք Ֆըչը, կէրէք օգգա վէ կէրէք չիշէ իլէ պուլունմագտա վէ գայէթ էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տըր ։

Հէր կիւն սապահ վէ ագշամ Տօգթօր Տատըրեան էֆէնտի տախի էճզախանէմիզէ օզրամագտա տըր ։

Էճզախանէմիզտէ Տօգթօր Ալվազեան էֆէնտի հէր կիւն սաաթ 7 տէն 10ա գատար հազըր պուլունարագ միւրաճաաթ իտէն գաթլարը գապուլ իտէճէք, վէ պարըճա չօճուգ խասթալըգլարընա տախի պագաճագ տըր ։ Տօգթօրը մումաիլէյհ եալընըզ ճումաա կիւնլէրի քէզալիք սաաթ 7 տէն 10ա գատար խայրաթ պագաճագ, վէ թարաֆը էճզախանէմիզտէն տախի բէք ֆագըր օլանլարա մէճճանէն մուալէճէ լազըմ իթա գըլընաճագ տըր ։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ	200,000,000	ֆրանգ.
Էտա օլունան	50,000,000	»
Իհթիյաթ սանտըգըընտա մէվճուտ	80,000,000	» 29 սանթիմ

ՄԱԳԱԶԱԼԱՐԸ

ԼԻՕՆ	Ս. ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ
ՊԱՐԻԶ	ՄԱՏՐԻՏ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ՃԻՆԷՎՐԱ
ԼՕՆՏՐԱ	ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԷ
ՎԻԷՆՆԱ	ՄԸՍԸՐ

Վէ սայիր պիր չօգ պէլտէլէրտէ.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիրճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէր ուհտէ իտէր.
Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր. (էօտիւնճ վէրիր).
Էսհամ բէհնին ալարագ հիսապը ճարի աչար.
Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչա քէշիտէ իտէր.
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըթլարը վէրիր.
Պօրսա իշլէրի իչիւն վէրիլէն էմրլէրի իճրա իտէր.
Էսհամ հըֆզ իտէր.
Թէսլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգաավէլէսինէ չէրայիթի մալիւմէ իլէ պօնօլար վէրիր.
Աթամպօլտաքի շուպէսը (խարէսի) — Նումէրօ 10 Մէրթէքյանի սոգաղը. — Եագգում խան Գալաթատա.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 5 Օգոստոս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	99- 5/8
Օսմ. էսհամը աչըգտը	10- 9/16
» » գարանտը	10- 1/2
Իսթիգրազ 65	12- 1/4
» 69	11- 5/8
» 71	57- 1/2
» 72	21-
» 73	10- 1/2
Օսմանլը Պանգասը	17- 3/4
Մըսըր տույ. մուխթա հըսէ	50- 3/8
» իսթիգրազը	77- 3/4
Ռուսիա իսթիգրազը	81- 7/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25- 5/4

Բարիզ 5 Օգոստոս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	81-50
» » % 5	114-50
Օսմ. էսհամը աչըգտը	10-65
» » գարանտը	10-60
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	60-
» 69	56-
» 73	52-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	49-
Օսմ. Պանգասը	690-
Գրէտի Լիօնէ	635-
Իթալիա էսհամը	86-90
Մըսըր ֆօնտ. մուխթա հըսէ	252-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-15

Վիէննա 5 Օգոստոս

Ածիօ ֆիօրին	-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	23-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումումիէ ագչ. գար.	11-32
Պու սապահ աչըգտը	11-31
Մըսըր մուխթ.հըսէ. գար.	56-10
Պու սապահ աչըգտը	56-10
Իսթիգր. 63 (մուխթօ)	68-
» 65	64-
» 69 (բինար	58-
» 72 (Պօն տրէզօր.)	20-50
» 73	53-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	48-
Ագչէ ֆայիզի	9-
Չէքօր Ղրշ.	00-
Հէվալէսիզ »	12-20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-10
Աթամպօլ պանգասը	8-35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-
Թրամվայ	3-30

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղր. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-12
Մէթալիք »	206-
Պէշլիք »	210-20
Ալթըլըգ »	126-20
Պագըր »	700-
Գայմէ	1100-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 2
Ֆրանսըզ ալթունը	88-
Բօլ	90-12
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	9-10